

Lovforslag nr. L 116. Fremsat den 17. november 2004 af socialministeren (Eva Kjer Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Udvidelse af den personkreds, der er berettiget til plejevederlag ved pasning af nærstående døende)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 104 ændres »godtgørelse for tabt arbejdsindtægt (plejevederlag)« til: »plejevederlag som nævnt i § 105«.

2. I § 105 affattes således:

»§ 105. Plejevederlaget svarer til 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. dog stk. 2. Til selvstændige, som ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, kan der udbetales plejevederlag fra 1. fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 9 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

Stk. 2. Personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt 11.609 kr. månedligt i plejevederlag. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde, jf. 1.

og 2. pkt., ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsmæssige andel af plejeopgaven.

Stk. 3. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 9, stk. 2, i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3.«

3. I § 136 indsættes som *stk. 10*:

»Stk. 10. Det beløb, der er nævnt i § 105, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrund for lovforslaget

Forslaget fremsættes som led i udmøntningen af finanslovsaftalen af 5. november 2004 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om børn, handicappede, hospicepladser, retsafgifter, restanceinddrivelser m.v.

Efter forslaget udvides den kreds af personer, der kan få plejevederlag efter servicelovens § 104 ved pasning af nærstående døende, der ønsker at dø i eget hjem. Endvidere foreslås indført et minimumsbeløb, som plejeren kan få udbetalt. Dette minimumsbeløb udgør 11.609 kr. månedligt (2005-niveau), hvilket svarer til 82 procent af sygedagpengenes maksimumsbeløb.

Lovforslagets indhold

Efter de gældende regler kan personer, der passer en nærstående, som ønsker at dø i eget hjem, få udbetalt en godtgørelse for tabt arbejdsindtægt (plejevederlag). Plejevederlag ydes efter servicelovens kapitel 20. Personkredsen for plejevederlagsordningen er afgrænset til personer, som er berettiget til sygedagpenge i tilfælde af egen sygdom. En række persongrupper uden for arbejdsmarkedet er derfor ikke omfattet af ordningen.

Efter forslaget udvides personkredsen til at omfatte alle, som påtager sig at passe en nærstående døende. Plejevederlaget ydes dermed ikke længere som en godtgørelse for tabt arbejdsindtægt.

Der indføres samtidig et minimumsbeløb på 11.609 kr. månedligt (2005-niveau), hvilket svarer til 82 pct. af sygedagpengenes maksimumsbeløb. Det indebærer, at personer, der ikke har nogen indkomst, eller som har så lav en indkomst, at de efter de gældende regler ville være berettiget til et plejevederlag, som er mindre end minimumsbeløbet, kan få udbetalt minimumsbeløbet. Udbetaling af dette minimumsbeløb træder i stedet for anden offentlig forsørgelse.

De hovedgrupper, der efter udvidelsen af ordningen også vil få mulighed for plejevederlag, vil være hjem-

megående, studerende, folke- og førtidspensionister og kontanthjælpsmodtagere.

For de grupper der modtager offentlig forsørgelse vil minimumsbeløbet træde i stedet for denne offentlige forsørgelse.

Det er fortsat en forudsætning, at den døende er indforstået med ordningen, og at kommunen vurderer, at den pågældende plejer kan løfte opgaven.

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Forslaget vil give mulighed for at yde plejevederlag til personer, som ikke efter gældende regler er berettiget, da de ikke er berettiget til sygedagpenge i tilfælde af egen sygdom. Endvidere kan der være nogle personer med lav indkomst, som efter forslaget har mulighed for at få et større plejevederlag (svarende til minimumsbeløbet), end det plejevederlag, som de efter gældende regler er berettiget til.

Forslaget skønnes at medføre merudgifter på omkring 15 mio. kr. årligt. (PL 05).

Størstedelen af udgifterne forventes især at vedrøre studerende (knap 6 mio. kr.), hjemmegående (godt 3 mio. kr.) og personer på overførselsindkomst (ca. 6 mio. kr.). Det ligger til grund for beregningerne, at hjemmegående og studerende vil modtage det fulde plejevederlag uden modregning af anden indkomst, og at personer på overførselsindkomst modtager plejevederlaget, hvor deres hidtidige overførsel modregnes. For studerende antages således, at deres samlede uddannelsesstøtte over studieperioden ikke ændres, men alene forskydes svarende til længden af den periode, hvor de modtager plejevederlag.

I dag modtager ca. 1.900 personer plejevederlag om året. Med den nye målgruppe forventes det, at antallet af modtagere af plejevederlag vil stige med mere end 50 pct.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget indebærer en mindre administrativ lettelse for de personer, som ikke hidtil har været berettiget til hjælp, og som derfor har søgt andre muligheder for at påtage sig opgaven, fx ansættelse som hjemmehjælper m.v.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Vederlag i forbindelse med pasning af nærtstående døende betragtes i henhold til EF-forordning nr. 1408/71 som en kontantydelse ved sygdom, i det omfang den erstatter en arbejdsindtægt. I medfør af forordningen vil ydelsen derfor kunne eksporteres inden for EU-EØS-Schweiz-området af vandrende arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, studerende samt familiemedlemmer til disse, som er omfattede af lov om sygedagpenge. En EU-statsborger, som er so-

cialsikret i Danmark, og som er beskæftiget inden for EU-EØS-Schweiz området, vil derfor kunne få plejevederlag, når pågældende passer en nærtstående døende, der bor inden for dette område, når servicelovens betingelser i øvrigt er opfyldt.

Høring

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt til høring hos følgende organisationer:

Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Socialchefforeningen, De Samvirkende Invalideorganisationer, Kræftens Bekæmpelse, Patient Foreningernes Samvirke, Det Centrale Handicapråd, Ældresagen, Ældre mobiliseringen, Ankestyrelsen, Den Sociale Sikringsstyrelse, Styrelsen for Social Service, Finansministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Justitsministeriet, Undervisningsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Forslaget skønnes at ville medføre en merudgift på 15 mio. kr.
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	En mindre lettelse	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Plejevederlag, der erstatter en arbejdsindtægt, er en kontantydelse ved sygdom i EF-forordning 1408/71s forstand. Den kan derfor ydes til personer omfattet af EF-forordning nr. 1408/71, når disse passer døende familiemedlemmer inden for EU-EØS-Schweiz området, hvis betingelserne i serviceloven er opfyldt	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Efter de gældende regler ydes plejevederlaget som kompensation for tabt arbejdsindtægt. Personkredsen for plejevederlagsordningen er afgrænset til personer, som er berettiget til sygedagpenge i tilfælde af egen sygdom. En række persongrupper uden for arbejdsmarkedet er derfor ikke omfattet af ordningen. Det drejer sig f.eks. om hjemmegående ægtefæller, studerende m.fl.

Efter forslaget udvides personkredsen til alle, som påtager sig at passe en nærtstående døende, dvs. uafhængig af om pågældende lider et indtægststab ved at påtage sig plejeopgaven. Det er fortsat en forudsætning, at den døende er indforstået med ordningen, og at kommunen vurderer, at den pågældende plejer kan løfte opgaven.

Til nr. 2

Beregningen af plejevederlaget er efter de gældende regler knyttet til sygedagpengereglerne. Plejevederlaget udgør et beløb, der svarer til 1,5 gange det sygedagpengebeløb, som pågældende ville have fået i tilfælde af egen sygdom. Plejevederlaget kan ikke

overstige den hidtidige indtægt. Disse regler bevares, men suppleres med regler om et minimumsbeløb for plejevederlaget.

Når personkredsen udvides til også at omfatte personer uden for arbejdsmarkedet, er det nødvendigt at ændre beregningen af plejevederlaget. Det foreslås derfor, at der indføres et minimumsbeløb på 11.609 kr. månedligt (2005-niveau). Personer, der ikke er berettiget til sygedagpenge, får udbetalt et plejevederlag, der svarer til minimumsbeløbet. Personer, der er berettiget til sygedagpenge og dermed til et plejevederlag beregnet med udgangspunkt heri, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag, der svarer til minimumsbeløbet. Derved sikres det, at ingen får mindre i plejevederlag end efter de gældende regler.

Minimumsbeløbet svarer til 82 pct. af sygedagpengenes maksimumsbeløb. Minimumsbeløbet skal i øvrigt ses i sammenhæng med, at det er målrettet personer uden for arbejdsmarkedet, som typisk ikke har noget indkomsttab ved at påtage sig plejopgaven.

De gældende beregningsregler bevares i øvrigt, således at plejeren enten kan vælge at få udbetalt minimumsbeløbet, eller – hvis plejeren finder dette er mere fordelagtigt – et plejevederlag beregnet svarende til de gældende beregningsregler på grundlag af det sygedagpengebeløb pågældende ville være berettiget til i tilfælde af egen sygdom.

Minimumsbeløbet træder i stedet for anden offentlig forsørgelse. Det betyder, at personer som vælger at få udbetalt plejevederlag som minimumsbeløbet, jf. § 105, stk. 2, ikke samtidigt kan få udbetalt en anden offentlig forsørgelsesydelse. Personer, som modtager en offentlig forsørgelsesydelse, som er større end minimumsbeløbet, kan ved pleje af en nærstående som i dag vælge at modtage den hidtidige ydelse, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne herfor, og undlade at modtage plejevederlaget. Personer, som modtager en lavere offentlig forsørgelsesydelse end minimumsbeløbet kan vælge i stedet at få udbetalt minimumsbeløbet. For fx folkepensionister kan det være vanskeligt at overskue, hvad der er mest fordelagtigt, når der skal tages hensyn til boligydelse, varmetillæg og andre ordninger, som knytter sig til deres pensioniststatus. Det samme kan gøre sig gældende i forhold til andre offentlige forsørgelsesydelser. I den forbindelse er kommunen forpligtiget til at rådgive den pågældende om, hvad der er mest fordelagtigt for den enkelte.

Til nr. 3

Minimumsbeløbet foreslås reguleret med satsreguleringsprocenten. Det svarer til reguleringen af sygedagpengenes maksimumsbeløb, jf. sygedagpengelovens § 9, stk. 2.

Til § 2

Det foreslås at loven træder i kraft 1. januar 2005.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004, foretages følgende ændringer:

§ 104. Personer, som passer en nærstående, der ønsker at dø i eget hjem, er efter ansøgning berettiget til at få godtgørelse for tabt arbejdsindtægt (plejevederlag). Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den syges tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus, ophold i plejehjem, plejebolig eller lignende. Det er endvidere en betingelse, at den syge er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

1. I § 104 ændres »godtgørelse for tabt arbejdsindtægt (plejevederlag)« til: »plejevederlag som nævnt i § 105«.

§ 105. Plejevederlag efter § 104 svarer til 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. Til selvstændige, som ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, kan der udbetales plejevederlag fra 1. fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 9 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

2. I § 105 affattes således:

Stk. 2. I ganske særlige tilfælde kan kommunen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1.

»§ 105. Plejevederlaget svarer til 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. dog stk. 2. Til selvstændige, som ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, kan der udbetales plejevederlag fra 1. fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 9 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

Stk. 2. Personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt 11.609 kr. månedligt i plejevederlag. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde, jf. 1. og 2. pkt., ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsmæssige andel af plejeopgaven.

Stk. 3. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 9, stk. 2, i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3.«

§ 136. Fradragsbeløb og den maksimale betaling pr. time, der fastsættes i medfør af § 82, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Fradragsbeløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Den maksimale betaling pr. time afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 2. De beløb, der er nævnt i § 83, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 12.

Stk. 3. Det beløb, der er nævnt i § 99, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.

Stk. 4. Det beløb, der er nævnt i § 28, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.

Stk. 5. Det beløb, der er nævnt i § 97, stk. 5, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 6. De beløb, der er nævnt i §§ 131 a og 131 c, reguleres en gang årligt den 1. januar, første gang pr. 1. januar 2002, med den faktiske udvikling i lønninger og priser i den kommunale sektor i året 2 år forud for det år, hvor beløbene skal gælde. Beløbene afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Socialministeren bekendtgør de regulerede beløb.

Stk. 7. Det beløb, der er nævnt i § 103 a, stk. 2, reguleres én gang årligt pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Regulering foretages første gang pr. 1. januar 2003.

Stk. 8. Beløbet i § 135 a, stk. 1 og 2, reguleres fra og med 2004 med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 9. Det beløb, der er nævnt i § 31, stk. 3, og § 78, stk. 4, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Regulering foretages første gang den 1. januar 2005.

3. I § 136 indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Det beløb, der er nævnt i § 105, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.«

Til lovforslag nr. L 116. Skriftlig fremsættelse (17. november 2004)

Socialministeren (Eva Kjer Hansen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Udvidelse af den personkreds, der er berettiget til plejevederlag ved pasning af nærstående døende)

(Lovforslag nr. L 116).

Lovforslaget er et led i finanslovsaftalen af 5. november 2004 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.

Formålet med lovforslaget er at udvide den personkreds, som kan få plejevederlag efter servicelovens § 104 ved pasning af nærstående døende, der ønsker at dø i eget hjem.

Forslaget indebærer, at alle personer, som påtager sig at passe en nærstående døende, kan få plejevederlag. Plejevederlaget ydes dermed ikke længere som en godtgørelse for tabt arbejdsindtægt.

Der indføres samtidig et minimumsbeløb på 11.609 kr. månedligt (2005-niveau), hvilket svarer til 82 pct. af sygedagpengenes maksimumsbeløb. Udbetaling af minimumsbeløbet træder i stedet for en eventuel anden offentlig forsørgelse.

Det er fortsat en forudsætning, at den døende er indforstået med ordningen, og at kommunen vurderer, at den pågældende plejer kan løfte opgaven.

Forslaget skønnes at medføre en offentlig merudgift på 15 mio. kr. på årsbasis (2005-niveau).

De økonomiske konsekvenser af forslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Loven træder efter forslaget i kraft den 1. januar 2005.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.